

KAZETE

ÖZGÜR KADININ SESİ

BAĞIMSIZ SİYASİ KADIN GAZETESİ YIL:1 SAYI:4 MART 1998 FİYATI:100.000

Zina iptal yolunda

■ Erkeğin zinasıyla ilgili TCK'nın 441. maddesinin iptalinden sonra ortaya çıkan boşluk giderilemeyince, erkeğin zinası suç olmaktan çıktı. Bunu Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı bulan Yargıç Beyazıt Boran, kadının zinasıyla ilgili TCK'nın 440. maddesinin de iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu

■ Anayasa Mahkemesi, Boran'ın iptal istemini gündemine alarak, esas hakkında görüşmelere başlamak üzere dosyayı incelemeye aldı. Raporör görüşünün belli olmasıyla Yüce Mahkeme, evli kadının zinasını görüşerek karara bağlayacak.

Haberi sayfa 6'da

Zina yasası iptal yolunda

● Kadınla erkeğe eşit ceza verilmesini öngören zina ile ilgili yasa tasarısının TBMM'nde görüşülmesi sürekli ertelenirken, Torbalı'da görevli yargıç Beyazıt Boran, zina yapan kadına hapis cezası öngören TCK'nın 440. maddesinin iptali için Anayasa Mahkemesi'nin önünü açtı

Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) zina suçunu düzenleyen 441. maddesini Anayasa Mahkemesi'nin iptal etmesinden sonra yasadaki doğan boşluğu gidermek için zina yapan erkeğe de, zina yapan kadın gibi eşit hapis cezası öngören yasa tasarısı, Meclis Adalet Komisyonu'ndan geçtiği halde, gündemdeki acil yasalar bahane edilerek üç ayı aşkın zamandır her nedense bir türlü TBMM Genel Kurulu'na gelemiyor.

Beyazıt Boran

Bu nedenle erkeğin zinası suç olmaktan çıkarken, 6 yıldan beri Torbalı'da görev yapmakta olan Yargıç Beyazıt Boran, erkekler gibi zina yapan kadına ceza öngören TCK'nun 440. maddesinin iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu. İptal istemini usul yönünden kabul eden Anayasa Mahkemesi, 27 Aralık 1997 tarihi itibarıyla iptal edilen TCK'nın 441. maddesi gibi; kadının zinasıyla ilgili 440. maddeyi de engeç bir içinde görüşerek yürürlükten kaldıracaktır. Böylece kadının zinası da erkek gibi suç olmaktan çıkacak.

Erkeğin zinasına ilişkin 441. maddenin iptalinden sonra kadının zinasının suç kabul edilmesini Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı bularak TCK'nın 440. maddenin de iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvuran 18 yıllık yargıç Beyazıt Boran'ın bu yaklaşımı kadın örgütlerinden ve hukuk çevrelerinden büyük destek gördü.

Zina iddiasıyla yargılanan evli bir kadına TCK'nun 440. maddesi uyarınca ceza vermeye gönüllü razı olmayanevli ve iki çocuk babası Yargıç Beyazıt Boran, Anayasa Mahkemesi'ne yaptığı iptal isteminin gerekçesini şöyle açıkladı: "Anayasa'nın 10. maddesi, yasalar

önünde ırk ve cins gözetmeksizin herkesin eşit olduğunu öngörüyor. Erkeğin zinası suç olmaktan çıkınca evli kadının zinasını suç kabul eden yasa, Anayasa'ya aykırı düşüyor. Bir hukuk adamı olarak eşitlik ilkesine aykırı düşen karar vermeyi içime sindiremedim. Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı vereceğini umuyorum."

Torbalı Asliye Ceza Mahkemesi Yargıç Beyazıt Boran, Anayasa Mahkemesi'ne gönderdiği gerekçeli iptal istemiyle ilgili

karar verilene kadar baktığı zina davasını askıya aldı. Boran, "Cinsiyet ayrımı yapan bu yasaya göre ceza vermeyi içime sindiremedim" diyerek ayrımcılığın giderilmesinin zorunlu olduğunu söyledi.

Yargıç Beyazıt Boran, KAZETE'ye yaptığı açıklamada, Anayasa Mahkemesi'nin TCK'nın 440. maddesinin iptali yolundaki talebini usul bakımından kabul ettiğini ve esasa ilişkin görüşmelere geçmek üzere dosyayı gündeme aldığını açıkladı. Boran, "Yüce Mahkeme, şekil bakımından yapılan incelemede bir eksiklik saptamadığı için dosyayı incelemek ve raporunu yazmak üzere raportöre havale ediyor. Raportör dosyayı inceleyip raporunu yazdıktan sonra Anayasa Mahkemesi raportörün görüşünü engeç 15 gün veya bir ay içerisinde karara bağlayacak. Yüce Mahkeme usulen talebimizi kabul ettiğine göre, kararın aleyhimize çıkacağını sanmıyorum" dedi.

Boran, KAZETE aracılığıyla tüm kadınların Dünya Kadınlar Günü'nü kutlarken, "Anayasa'nın kadın-erkek eşitliği ilkesine aykırı bulduğum TCK'nın 440. maddesinin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi'ne yaptığım başvuruyla tüm hanunları memnun ettiğimi sanıyorum" diye konuştu.

● Anayasa Mahkemesi, iptal ettiği TCK'nın 441. maddesi yerine yeni yasa çıkmadığı için evli erkeğin zinası suç kabul edilmezken, evli kadının zinasını suç sayan 440. maddenin yürürlükte kalmasını Boran, Anayasa'nın eşitlik ilkesini düzenleyen 10. maddesine aykırı buldu

TCK'nun 440. maddesi: Zina eden kadın hakkında altı aydan 3 seneye kadar hapis cezası tertip olunur. Kadının evli olduğunu bilerek bu fiile ortak olan kimse hakkında da aynı ceza hükmolünür. İptal edilen TCK'nın 441. Maddesi: Karısı ile birlikte ikamet etmekte olduğu evde yahut

YASA NE DİYOR?

herkesçe bilinecek surette başka yerde karı koca gibi geçinmek için başkası ile evli olmayan bir kadını tutmakta olan koca hakkında altı aydan 3 seneye kadar hapis cezası hükmolünür. Erkeğin evli olduğunu bilerek bu fiilde şerik olan kadın hakkında da aynı ceza verilir.

Boran'a destek yağıyor

Evli kadının zinasını suçsayan TCK'nun 440. maddesinin yürürlükten kaldırılması için Anayasa Mahkemesi'ne başvuran Yargıç Beyazıt Boran'a destek yağıyor. Boran'a ilk destek İzmir Barosu Başkanı Avukat Çetin Turan'dan geldi. Turan, Yargıç Boran'ın iptal istemiyle yasama organının ihmali gündeme getirerek yararlı bir iş yaptığını belirterek şunları söyledi:

"Anayasa Mahkemesi, erkeğin zinasıyla ilgili 441. maddeyi iptal ederken yeni düzenleme için TBMM'ne bir yıl süre verdi. TBMM, bu görevi yerine getirmeyerek yasal boşluk doğmasına yol açtı. Yargıç Boran bu kararıyla yasamanın bu ihmeline dikkati çekip uyarı görevini yerine getiriyor. İptal istemiyle birlikte kamuoyunun dikkatini çekip, bu konuda yeni bir süreç başlatmak yerinde olacaktır."

Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi ve Ceza Hukuku, Kriminoloji ve İnsan Hakları Derneği Başkanı Prof.Dr. Bahri Öztürk de Yargıç Boran'ın kadının zinasının suç olmaktan çıkarılması yönünde ki iptal başvurusunun son derece yerinde olduğunu savunarak şöyle konuştu:

"TCK'nın 441 maddesinin iptaliyle doğan boşluk nedeniyle bugün kocanın zinası serbest ve erkeğin zinası cezalandırılmamaktadır şimdi. Anayasa Mahkemesi, iptal ettiği yasanın yerine yenisinin çıkarılması için bir yıl süre verdi ve bu bir yıllık süreyi bana göre kasten eylemsiz geçirmek suretiyle erkeklere bir yol açtılar. Aslında bu zinanın suç olmaktan çıkarılması için bulunmaz bir fırsattır. Eğer bir kadına yönelik zina davası

açılacak olur ise, tepki yoluyla bu Anayasa Mahkemesi'ne götürülebilir, nitekim Torbalı Hakimliğince götürülmüştür. Göreceksiniz, 441. madde nasıl ortadan kaldırıldıysa, 440. eşi benzeri olmadığı için ve Anayasa'nın 10. maddesindeki eşitlik ilkesine aykırı olduğu için mutlaka kaldırılacaktır."

Ayasa Mahkemesi'nin 441 maddeyi nasıl iptal ettiğini ayrıntılarıyla incelediğini belirten Prof.Dr. Öztürk, "Kocanın zinası ile kadının zinası arasında fark var. Zina yapan erkeğin cezalandırılmak için kan-koca gibi yaşaması gerekiyordu. oysa kadın bir defa zina yaptımı önemli değildi, cezalandırılıyordu. Bu nedenle sürekli davalar açılıyordu ve Anayasa Mahkemesi hep reddediyordu. Nasıl reddediyordu ama, 441 ile 440'ı mukayese etmiyordu. Sadece erkeğin zinasıyla ilgili 441'i kendi içinde değerlendirip reddediyordu. Bir toplantıda dedim ki, üyeleri bütünüyle erkeklerden oluşan bir heyetten başka birşey beklenebilir. Gerçekten de öyledir, emin olunuz. Bakalım şimdi Anayasa Mahkemesi ne yapacak? Şimdi üç kadın üye ver Yüce Divan'da. Bakalım rengi nasıl olacak kararın. 440 iptal edilecek mi? Şimdi Anayasa Mahkemesi ciddi bir sınavdan geçiyor".

Türkiye'de kadınların, zinanın erkekler için de eşit olarak ceza öngören suç kabul edilmesini istediğini aksine bu fiilin suç olmaktan çıkarılmasını istemediğini öne süren Prof.Dr. Öztürk, "Kadınların büyük çoğunluğu, zina suçunu, evlilik birliğini korumak bakımından esaslı bir silah olarak düşünüyor. Bu tabii aslında ilkel bir anlayış. Çünkü iş oraya geldiğinde evlilik yok demektir zaten" dedi.